

Bij Kabinetsmissive van 8 september 2015, no.2015001493, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Financiën, mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet tot wijziging van de Wet toezicht accountantsorganisaties, het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten ter implementatie van richtlijn nr. 2014/56/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (PbEU 2014, L 158) en ter implementatie van verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang (PbEU 2014, L 158) (Implementatiewet wijzigingsrichtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen), met memorie van toelichting.

Het voorstel wijzigt een aantal wetten waaronder de Wet toezicht accountantsorganisaties (hierna: Wta), ter implementatie van richtlijn 2014/56/EU.¹ Deze wijzigt richtlijn 2006/43/EG (hierna: de richtlijn).² De wijzigingen vormen de nadere harmonisatie van de regels over toelating en registratie van personen die wettelijke controles uitvoeren en van de regels die op de onafhankelijkheid, objectiviteit en beroepsethiek van die personen van toepassing zijn. Voorts past het wetsvoorstel nationale regels aan verordening (EU) 537/2014³ (hierna: de verordening) aan, die ziet op het versterken van de geloofwaardigheid van de gecontroleerde financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

De Afdeling advisering van de Raad van State adviseert het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, maar acht op onderdelen een dragende motivering of aanpassing van het voorstel aangewezen. Het gaat onder meer om het begrippenkader, verboden nevendiensten, het ontslag van de wettelijke auditor of het auditkantoor, de professionaliteit, het toezicht en de rechtsbescherming.

De Afdeling zal eerst op de bepalingen van de verordening ingaan, en daarna op die van de richtlijn. Daarbij is de volgorde van de artikelen aangehouden waarover opmerkingen worden gemaakt.

1. Begrippenkader (artikel 3 van de verordening)

¹ Richtlijn nr. 2014/56/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (PbEU 2014, L 158).

² Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijn 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad (PbEU 2006, L 157).

³ Verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang (PbEU 2014, L 158).

Bij de implementatie van de richtlijn (en de latere wijzigingen daarvan),⁴ zijn de definities van de richtlijn in de Nederlandse wetgeving verwerkt. Ook het onderhavige wetsvoorstel, waarmee de laatste wijziging van die richtlijn⁵ wordt geïmplementeerd, voorziet in verwerking van (gewijzigde) definities in de Nederlandse wetgeving. Zij zijn echter niet letterlijk overgenomen.

Een deel van de begrippen uit de richtlijn zal op grond van artikel 3 van de verordening voor toepassing van die verordening ook rechtstreeks in Nederland toepassing vinden.⁶

Deze situatie brengt zowel mee dat de begrippen van de richtlijn door de verordening rechtstreeks toepasselijk in de Nederlandse rechtsorde zullen zijn, als dat soortgelijke begrippen worden geïmplementeerd bij de omzetting van de richtlijn in Nederlandse regelgeving. Daardoor komt het voor dat dezelfde begrippen voor verschillende (maar overlappende) toepassingen verschillend worden gedefinieerd.

Als voorbeeld kan hier genoemd worden het kernbegrip “wettelijke controle” dat in de Wta anders is gedefinieerd dan in de richtlijn. In de Wta en de toelichting daarop wordt afwisselend gesproken van “de controle als bedoeld in de richtlijn”, “de wettelijke controle als bedoeld in de richtlijn” en de “wettelijke controle”. Nu het begrip “wettelijke controle” als bedoeld in de richtlijn op grond van de verordening ook rechtstreeks toepasselijk is in de Nederlandse rechtsorde,⁷ kan het in de praktijk steeds vaker voorkomen dat niet altijd duidelijk is in welke context (Europeesrechtelijk of nationaalrechtelijk) begrippen moeten worden begrepen.

De Afdeling heeft begrip voor het belang dat is gemoeid met het handhaven van het begrippenkader zoals dat sinds de totstandkoming van de Wta is gehanteerd. Nu echter met de verordening de gedefinieerde begrippen ook rechtstreeks toegepast zullen worden, ligt niet langer voor de hand de niet letterlijke omzetting van begrippen uit de richtlijn te blijven gebruiken. Hierbij merkt de Afdeling op dat in verschillende reacties op de consultatie opmerkingen zijn gemaakt over de verwerking van de begrippen in Nederlandse regelgeving.⁸

Gelet op de onduidelijkheden die door de implementatie van de richtlijn op deze wijze en de rechtstreekse toepassing van de verordening ontstaan, adviseert de Afdeling zo nauw mogelijk aan te sluiten bij het begrippenkader van de richtlijn en het voorstel aan de richtlijn aan te passen.

2. Verboden nevendiensten van de auditor (artikel 5 van de verordening)

Artikel 5, eerste lid, van de verordening bevat een verbod voor een wettelijke auditor of een auditkantoor op het leveren van niet-controlediensten. Die niet-controlediensten

⁴ Richtlijn 2008/30/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008 (PbEU 2008, L81) en Richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 (PbEU 2013, L182).

⁵ Richtlijn nr. 2014/56/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (PbEU 2014, L 158).

⁶ Met uitzondering van de in artikel 20 van de verordening neergelegde definitie van “bevoegde autoriteit”.

⁷ De verordening beperkt het begrip tot de financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

⁸ In de toelichting wordt op deze consultatiereacties ingegaan in paragraaf 7.

worden in dat lid opgesomd. Het tweede lid biedt lidstaten de mogelijkheid om ook andere diensten te verbieden “indien [de lidstaat] van oordeel is dat die diensten een mogelijke bedreiging voor de onafhankelijkheid vormen.” Voorts wordt in het tweede lid bepaald dat de lidstaten de Europese Commissie in kennis stellen van dergelijke aanvullingen.

Van deze lidstaatoptie wordt gebruik gemaakt door artikel 24b van de Wta te handhaven zoals het thans luidt. Derhalve wordt bepaald dat naast controlediensten geen andere werkzaamheden mogen worden verricht. Verboden nevendiensten worden niet afzonderlijk opgesomd.

De Afdeling merkt op dat de verordening ook zo kan worden gelezen dat de lidstaat slechts die niet-controlediensten mag verbieden die naar het oordeel van de lidstaat afbreuk doen aan de onafhankelijkheid. Die lezing brengt mee dat de lidstaat per nevendienst een oordeel dient te vellen of de nevendienst al dan niet een bedreiging voor onafhankelijkheid kan vormen. Een dergelijke uitleg staat aan een algeheel verbod in de weg.

De Afdeling adviseert in het licht van het vorenstaande dragend te motiveren dat de verordening niet als hiervoor bedoeld gelezen dient te worden, of het voorstel aan te passen.

3. Inwerkingtreding van artikel 27, tweede lid (artikel 14 van de richtlijn)

Het nog niet in werking getreden artikel 27, tweede lid, van de Wta bepaalt dat wettelijke controles bij een organisatie van openbaar belang (hierna: OOB) worden verricht onder de verantwoordelijkheid van een externe accountant, zijnde een Registeraccountant als bedoeld in artikel 41, eerste lid, van de Wet op het accountantsberoep (hierna: Wab). Het onderhavige wetsvoorstel voegt aan dit artikellid toe dat het ook een externe accountant uit een andere lidstaat kan zijn die op grond van de richtlijn moet worden toegelaten tot de wettelijke controles bij OOB's; die accountant is nochtans geen Registeraccountant in de zin van de Wab. Daarmee wordt voorzien in implementatie van artikel 14 van de richtlijn.

Blijkens de toelichting wordt inwerkingtreding van het gehele tweede lid van artikel 27 uitgesteld tot 1 januari 2018.⁹

De richtlijn bepaalt echter dat de implementatiemaatregelen die lidstaten nemen, uiterlijk op 17 juni 2016 plaatsvinden, en dat deze ook per die datum worden toegepast. De inwerkingtreding van artikel 27, tweede lid, kan daarom, voor zover het implementatie van de richtlijn behelst, niet na deze datum plaatsvinden.

Daarnaast vermeldt de toelichting dat de uiteindelijke inwerkingtreding van artikel 27, tweede lid, zal worden bepaald bij koninklijk besluit. Dit is echter op grond van artikel 86a, tweede lid, van de Wta, niet mogelijk, nu daarin is bepaald dat artikel 27, tweede lid, in werking treedt op 1 januari 2018. Die inwerkingtreedingsbepaling doet artikel 27, tweede lid, van de Wta in werking treden, ongeacht hoe dat artikel op 1 januari 2018 zal luiden. Anders dan de toelichting vermeldt brengt de onderhavige wijziging van artikel 27, tweede lid, van de Wta, daarin geen wijziging. Ook het vervallen van de

⁹ Zie artikelsgewijze toelichting op artikel I, onderdeel T, en artikel IV.

reeds uitgewerkte wijzigingsopdracht van artikel 27, tweede lid van de Wta, zoals vervat in artikel 68, onderdeel C van de Wab, brengt daarin geen verandering.

De Afdeling adviseert artikel II, onderdeel C, dat ziet op het vervallen van het reeds uitgewerkte artikel 68, onderdeel C van de Wab, te laten vervallen, en artikel 86a, tweede lid, van de Wab, aan te passen voor zover de in dat artikellid geregelde inwerkingtreding de implementatietermijn van de richtlijn overschrijdt.

4. Professioneel kritische instelling (artikel 21 van de richtlijn)

Op grond van artikel 21, tweede lid, van de richtlijn, worden eisen gesteld aan, kort gezegd, de professioneel-kritische instelling van de externe accountant, en de accountantsorganisatie waar deze werkzaam is.

Dit artikel wordt geïmplementeerd in het voorgestelde artikel 25, aanhef en onderdeel b, van de Wta. Dat onderdeel regelt onder meer dat de externe accountant dient te voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels over de professioneel-kritische instelling.¹⁰

De Afdeling meent dat volstaan zou kunnen worden met het letterlijk en volledig overnemen van artikel 21, tweede lid, van de richtlijn in het voorstel. Niet duidelijk is voorts waarom in dat geval een nadere invulling niet aan de beroepsorganisatie van accountants zou kunnen worden overgelaten, maar daarover bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels moeten worden gesteld.

Voor zover de noodzaak tot het stellen van nadere regels bij algemene maatregel van bestuur dragend zou kunnen worden gemotiveerd is het aangewezen die delegatie zo concreet en nauwkeurig mogelijk in het voorstel te regelen.¹¹

De Afdeling adviseert in het licht van het voorgaande af te zien van de delegatiegrondslag of, voor zover de delegatiegrondslag dragend kan worden gemotiveerd, deze te concretiseren.

5. Beloningsbeleid (artikel 24bis van de richtlijn)

Het voorgestelde artikel 18b, eerste lid, van de Wta bepaalt dat een accountantsorganisatie “een passend beloningsbeleid, ook ten aanzien van winstdeling” heeft, “dat voldoende prestatieprikkels bevat om de kwaliteit van wettelijke controles te verzekeren.” De bepaling is een uitwerking, aldus de toelichting, van artikel 24bis, eerste lid, onderdeel j, van de richtlijn.¹²

Het tweede lid stelt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels kunnen worden gesteld ten aanzien van het beloningsbeleid. De Afdeling merkt op dat deze bepaling spreekt van nadere regels ten aanzien van “beloningsbeleid”, waar het eerste lid uitgaat van “passend beloningsbeleid”. Hierdoor krijgt de lagere wetgever de bevoegdheid om niet alleen nadere regels over de gepastheid van het beloningsbeleid

¹⁰ Het artikellid spreekt van “vakbekwaamheid, objectiviteit, professioneel-kritische instelling en integriteit”.

¹¹ Vergelijk ook Aanwijzing 25 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

¹² Zie artikelsgewijze toelichting artikel I, onderdeel H.

te stellen, maar over het gehele beloningsbeleid. De Afdeling gaat er van uit dat dat niet de bedoeling zal zijn en adviseert in het tweede lid de term “passend” voorafgaand aan “beloningsbeleid” toe te voegen.

Voorts merkt de Afdeling op dat bedoeld tweede lid de contouren van hetgeen een beloningsbeleid passend maakt, niet regelt. Waar de toelichting stelt dat in ieder geval regels zullen worden gesteld over de aanvullende eisen die genoemd zijn in de richtlijn, is de delegatiegrondslag daartoe niet beperkt. De Afdeling adviseert ook die beperking alsnog aan te brengen.

De Afdeling adviseert het wetsvoorstel in het licht van het voorgaande aan te passen, en het “passend beloningsbeleid” in het wetsvoorstel nader te concretiseren.

6. Kwaliteitsborgingstelsel (artikel 29 van de richtlijn)

Artikel 29 van de richtlijn bepaalt dat personen die in het kader van het kwaliteitsborgingsstelsel kwaliteitsbeoordelingen verrichten, over passende beroepskwalificaties, en -ervaring beschikken, alsmede een specifieke opleiding voor de uitvoering van kwaliteitsbeoordelingen hebben genoten.

Het tweede lid van artikel 29, van de richtlijn, bepaalt dat onder meer op deze kenmerken wordt getoetst bij het selecteren van de kwaliteitsbeoordelaars.

Artikel 49a Wta bevat de implementatie van deze vereisten, aldus de toelichting op dat artikel. De toelichting gaat niet in op de specifieke opleiding voor de uitvoering van kwaliteitsbeoordelingen, zodat onduidelijk blijft op welke wijze in deze opleiding is of wordt voorzien.

De Afdeling adviseert in de toelichting op het voorgaande in te gaan.

7. Administratieve en sanctiemaatregelen (artikel 30bis van de richtlijn)

Artikel 30bis, eerste lid, aanhef, van de richtlijn draagt lidstaten op de bevoegdheden te regelen voor de bevoegde autoriteiten om bepaalde administratieve en sanctiemaatregelen te treffen bij overtreding van de richtlijn of verordening. De Afdeling adviseert het volgende over de wijze waarop de onderdelen c en e van dit artikellid worden geïmplementeerd.

a. *Onderdeel c*

i. Onderdeel c van artikel 30bis, eerste lid, bepaalt dat de lidstaat de autoriteit bevoegd maakt tot het opleggen van een tijdelijk verbod van maximaal drie jaar om wettelijke controles uit te voeren of ondertekenen aan (a) het auditkantoor, (b) de wettelijke auditor, of (c) de voornaamste vennoot.¹³

Ten aanzien van het tijdelijk verbod voor (a) het auditkantoor vermeldt de toelichting dat geen implementatie in Nederlandse regelgeving nodig is.¹⁴ De AFM beschikt, aldus de toelichting, namelijk reeds over een bevoegdheid tot het intrekken of schorsen van

¹³ In de richtlijn wordt het begrip “voorlopig verbod” gehanteerd. Gelet op de context van de richtlijn, en mede indachtig de Engelstalige (“temporary”), Duitse (“vorübergehend”) en Franse (temporaire) versies van de richtlijn, vat de Afdeling dit op als “tijdelijk”.

¹⁴ Zie artikelsgewijze toelichting op artikel III, onderdeel B.

de vergunning van de accountantsorganisatie (het nationaalrechtelijk equivalente begrip dat gehanteerd wordt voor het richtlijnbegrip “auditkantoor”) of aan de vergunning beperkingen te verbinden. Toekennen van een bijzondere bevoegdheid tot het opleggen van een tijdelijk verbod om wettelijke controles te verrichten zou daarom niet nodig zijn.

De Afdeling merkt hierover op dat de bevoegdheid waarop de richtlijn ziet is beperkt tot een verbod voor de duur van maximaal drie jaar, terwijl uit de toelichting op het wetsvoorstel niet blijkt dat deze beperking van de bevoegdheid van de AFM in het wetsvoorstel is geregeld.

De Afdeling adviseert het voorstel aan te passen.

ii. Ten aanzien van het tijdelijk verbod voor de wettelijke auditor (b) of voornaamste vennoot (c) wordt in de artikelsgewijze toelichting vermeld dat de accountantskamer de inschrijving van een accountant in de registers voor de duur van een jaar kan doorhalen. Het wetsvoorstel stelt voor deze bevoegdheid te verlengen tot drie jaar, waarmee aan de richtlijn uitvoering zou worden gegeven.

De Afdeling merkt op dat de accountantskamer niet de bevoegde autoriteit is waar de richtlijn zich op richt; dat is immers de AFM. Uit de toelichting wordt niet duidelijk op welke wijze de richtlijn in dit opzicht wordt geïmplementeerd.

De Afdeling adviseert de keuze voor deze wijze van implementeren dragend te motiveren en het voorstel zo nodig aan te passen.

b. Onderdeel e

Onderdeel e van het eerste lid van artikel 30bis van de richtlijn bepaalt dat de lidstaat de autoriteit bevoegd maakt tot het opleggen van een tijdelijk verbod van maximaal drie jaren aan een lid van een auditkantoor of van een leidinggevend- of bestuursorgaan van een organisatie van openbaar belang om functies in een auditkantoor of organisatie van openbaar belang te bekleden. Het wetsvoorstel vermeldt dat deze bepaling wordt geïmplementeerd met het voorgestelde artikel 57.

In artikel 57 worden de richtlijnbegrippen omgezet naar Nederlandse begrippen. In plaats van het begrip “lid van” een auditkantoor of organisatie van openbaar belang wordt het begrip “dagelijkse beleidsbepaler” gebruikt. De toelichting gaat niet in op de verhouding tussen deze andersluidende begrippen. In artikel 57 wordt voorts niet nader bepaald ten aanzien van welke functies de AFM een verbod kan opleggen.

De Afdeling adviseert het voorstel op dit punt dragend te motiveren en het voorstel zo nodig aan te passen.

8. Rechtsbescherming (artikel 30quinquies van de richtlijn)

In paragraaf 7 van de toelichting op het wetsvoorstel wordt ingegaan op de consultatiereactie ten aanzien van artikel 30quinquies van de richtlijn. Het artikel bepaalt, kort gezegd, dat tegen besluiten van de AFM beroep open dient te staan. Daarover is in consultatiereacties opgemerkt dat de thans geregelde toetsing door de bestuursrechter als rechtsbescherming onvoldoende adequaat zou zijn.

De toelichting vermeldt dat deze inbreng niet tot aanpassing leidt, omdat “de bestuursrechtelijke rechtsgang voldoende adequate rechtsbescherming” biedt. Er is geen aanleiding, zo stelt de toelichting, om nieuwe vormen van rechtsbescherming te introduceren.

Voorts wordt in de artikelsgewijze toelichting bij de ingrijpende bevoegdheid van artikel 58 opgemerkt dat deze alleen in ernstige gevallen zal worden toegepast. In artikel 58 Wta wordt voorgesteld dat de AFM bevoegd is een accountantsorganisatie te ontslaan.

De Afdeling maakt twee opmerkingen. In de eerste plaats maken tekst noch toelichting van het wetsvoorstel duidelijk in welke gevallen ver strekkende bevoegdheden als ontslag van een accountantsorganisatie mogen worden toegepast. De aard en ernst van de gevallen waarin deze bevoegdheden mogen worden toegepast, dienen naar het oordeel van de Afdeling uit tekst en toelichting van het voorstel te blijken. In de tweede plaats neemt de Afdeling aan dat de bestuursrechter de proportionaliteit van besluiten tot toepassing van deze en andere ingrijpende bevoegdheden van de AFM indringend zal toetsen. Het verdient aanbeveling dit in de toelichting tot uitdrukking te brengen.

De Afdeling adviseert in de toelichting op het bovenstaande in te gaan en het wetsvoorstel aan te passen.

9. Ontslag wettelijke auditor of auditkantoor (artikel 38 van de richtlijn)

Het derde lid van artikel 38 van de richtlijn bepaalt onder meer dat de bevoegde autoriteiten een procedure voor ontslag van de wettelijke auditor of het auditkantoor moeten kunnen inleiden bij een nationale rechtbank. In de toelichting wordt gesteld dat hierin voorzien wordt met het voorgestelde artikel 58 van de Wta. Artikel 58 bepaalt dat de AFM (de bevoegde autoriteit) bevoegd is om een accountantsorganisatie te ontslaan, waaraan de accountantsorganisatie onverwijld uitvoering dient te geven. Deze bevoegdheid verhoudt zich slecht tot de voorgeschreven bevoegdheid tot het inleiden van een procedure bij de rechter die tot ontslag kan leiden. Bovendien regelt artikel 58 slechts de ontslagprocedure voor de accountantsorganisatie, en niet mede het ontslag van de wettelijke auditor.

De Afdeling adviseert in het licht van het voorgaande het voorstel aan te passen.

10. Voorhangprocedure

Met artikel I, onderdeel B, van het wetsvoorstel wordt voorgesteld de voorhangprocedure van de algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 1, tweede lid, van de Wta te doen vervallen.

De voorhangprocedure is naar aanleiding van een aantal amendementen in de wet opgenomen bij derde nota van wijziging.¹⁵ Het doen vervallen van de voorhangprocedure staat los van de implementatie van de richtlijn en uitvoering van de verordening. De Afdeling wijst erop dat in implementatieregelingen geen andere regels behoren te worden opgenomen dan voor de implementatie noodzakelijk zijn.¹⁶

¹⁵ Kamerstukken II 2005/06, 29 658, 23.

¹⁶ Zie ook aanwijzing 331 van de Aanwijzingen voor de regelgeving nr. 331.

De Afdeling adviseert de voorgestelde schrapping van artikel 1, tweede lid, van de Wta te laten vervallen.

11. De Afdeling verwijst naar de bij dit advies behorende redactionele bijlage.

De Afdeling advisering van de Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De vice-president van de Raad van State,

Redactionele bijlage bij het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State betreffende no.W06.15.0309/III

- In artikel I, onderdeel C, de zinsnede: “2, 3 en 5 tot en met 6” vervangen door: 2, 3, 5 en 6.
- In artikel I, onderdeel G: “de hoofdstukken 5 tot en met 6” vervangen door: de hoofdstukken 5 en 6.
- In artikel I, onderdeel P: “werkzaamheden” telkens vervangen door: diensten.
- In de toelichting is een transponeringstabel opgenomen. Deze geeft onvoldoende duidelijk weer hoe wordt voorzien in implementatie. De afdeling adviseert de tabel aan te passen. De volgende punten kunnen daarbij in acht worden genomen:¹⁷
  - daar waar “behoeft geen implementatie” wordt vermeld kort weergeven waarom dit niet noodzakelijk is, althans verwijzen naar de passage in het algemeen of artikelsgewijs deel van de toelichting waar dat wordt toegelicht;
  - verwijzingen naar de artikelen in de tweede rij van de tabel correct uitvoeren, en waar mogelijk specificeren naar leden en onderdelen (zo kan bij de rij over artikel 1, lid 13, b) worden vermeld dat wordt geïmplementeerd in artikel 21, onderdeel d; en lijkt de verwijzing bij de rij over artikel 1, lid 14, a) naar artikel 21, tweede lid, onderdeel d niet correct (c));
  - beroepsreglementering nader omschrijven;
  - vermelden of de bepalingen in de tweede kolom nieuwe of reeds bestaande bepalingen betreffen;
  - de rijen waar aangewezen nader uitsplitsen naar artikelleden en -onderdelen van de richtlijn;
  - opnemen van een transponeringstabel ten aanzien van de verordening;
- Paragraaf 3.2.4 van de toelichting inzake de kantoorroulatie aanpassen, gelet op de vierde nota van wijziging op de Wet financiële markten 2016.¹⁸

---

¹⁷Zie ook aanwijzing 338 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

¹⁸Zie Kamerstukken II 2015/16, 34 198, nrs. 13 tot en met 15, en Aangangsel 90.